

Warszawa, dnia 25 października 2024 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W WARSZAWIE**

WOOŚ-I.4221.321.2024.IP

Wójt Gminy Zawidz

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 1, ust. 3 i 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, zwanej dalej „ustawą ooś”) oraz art. 106 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572, zwanej dalej „Kpa”), w związku z postępowaniem w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzonym dla przedsięwzięcia polegającego na „budowie farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części dz. nr 156 w obrębie Jaworowo Jastrzębie, gmina Zawidz”,

uzgadniam realizację przedsięwzięcia i określám następujące warunki:

- I. Na etapie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania:**
1. Prace ingerujące w pokrycie glebowe należy prowadzić poza okresem lęgowym ptaków, tj. w terminie od 1 września do końca lutego lub w tym okresie pod nadzorem przyrodniczym specjalisty lub specjalistów posiadających wiedzę z zakresu nauk przyrodniczych (ornitologa). Przed przystąpieniem do prac należy również dokonać oględzin terenu pod kątem występowania gatunków chronionych, a także analizy przepisów z zakresu ochrony gatunkowej. Analiza winna być prowadzona w kontekście możliwości uzyskania decyzji zezwalającej na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do ww. formy ochrony przyrody.
 2. Podczas prowadzenia prac należy zabezpieczyć wykopy w sposób uniemożliwiający wpadanie do nich zwierząt.
 3. Wykaszenie roślinności pomiędzy rzędami paneli należy wykonywać po 1 sierpnia i prowadzić je od środka farmy w kierunku zewnętrznym.
 4. Należy pozostawić prześwit wielkości minimum 10 cm pomiędzy ogrodzeniem, a powierzchnią gruntu.
 5. Do ewentualnego obsiewu terenu należy użyć wyłącznie rodzimych gatunków roślin.
 6. Linie energetyczne (linie kablowe) należy poprowadzić pod ziemią.
 7. Na panelach fotowoltaicznych należy zastosować powłoki antyrefleksyjne.
- II. Nie stwierdzono konieczności określenia warunków dotyczących ochrony środowiska w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś.**
- III. Przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś.**

UZASADNIENIE

Wójt Gminy Zawidz pismem z dnia 23 września 2024 r., znak: OŚ.6220.6.16.2023 (data doręczenia do tutejszego organu – 25 września 2024 r.), wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (zwanego dalej „Regionalnym Dyrektorem”) o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na „budowie farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części dz. nr 156 w obrębie Jaworowo Jastrzębie, gmina Zawidz”.

Do ww. pisma dołączono m.in. raport o oddziaływaniu na środowisko (zwany „raportem ooś”). Jednocześnie ww. piśmie Wójt Gminy Zawidz zwrócił się z prośbą o wykorzystanie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowanych oraz informacji o braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu inwestycji, przesłanych do postępowania prowadzonego pod znakiem: WOOS-I.4220.698.2023.IP.

Rodzaj, parametry techniczne oraz zasięg potencjalnego oddziaływania na środowisko przedmiotowej inwestycji zaliczają ją do grupy przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 54 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839, z późn. zm.).

Treść niniejszego postanowienia przygotowana została w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy w sprawie oraz wiedzę własną organu.

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie farmy fotowoltaicznej zlokalizowanej na części działki o nr ew. 156 w obrębie Jaworowo Jastrzębie, gmina Zawidz. Z KIP wynika, że powierzchnia ww. działki wynosi 20,89 ha, a łączna powierzchnia terenu zajęta przez obiekty budowlane oraz pozostała powierzchnia przeznaczona do przekształcenia, w tym tymczasowego, w celu realizacji przedsięwzięcia będzie wynosić do 9,70 ha.

Projektowaną farmę fotowoltaiczną będą tworzyć następujące główne elementy:

- stalowe, ocynkowane konstrukcje i elementy montażowe do instalacji paneli (tzw. stoły fotowoltaiczne) o orientacji południowej, usytuowane na gruncie;
- panele fotowoltaiczne o łącznej mocy do 19 MWp w ilości do 47 500 sztuk;
- inwertery DC/AC o łącznej mocy nominalnej do 19 MWp w ilości do 380 sztuk;
- stacje transformatorowe – do 19 sztuk;
- pośrednie rozdzielnice napięcia;
- okablowanie stałoprądowe (w stołach) oraz zmiennie prądowe niskiego oraz średniego napięcia w trasach kablowych podziemnych;
- instalacja odgromowa, przepięciowa oraz uziemiająca;
- przyłącza elektroenergetyczne do linii średniego napięcia;
- ogrodzenie oraz monitoring;
- oprzyrządowanie techniczne;
- utwardzona komunikacja wewnętrzna, plac manewrowy oraz zjazd z drogi lokalnej.

Najbliższy budynek mieszkalny znajduje się na działce o nr ew. 156, w odległości ponad 30 m od terenu inwestycji w kierunku północnym.

Planowana inwestycja zlokalizowana będzie w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Równina Raciążska, dla którego obowiązującym aktem prawnym jest Uchwała Nr 71/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 27 sierpnia 2024 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Równina Raciążska (Dz. Urz. Woj. Maz., poz. 8361). Zgodnie z ww. Uchwałą (§ 3 ust. 1 pkt 1), na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Równina Raciążska obowiązuje m.in. zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jednak zgodnie z art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, zwanej dalej „uoop”), powyższy

zakaz nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu.

Najbliższym obszarem Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 jest obszar specjalnej ochrony ptaków Doliny Wkry i Mławki PLB140008, zlokalizowany w odległości około 6,7 km od planowanej inwestycji.

Całkowita powierzchnia nieruchomości, na których planowane jest przedsięwzięcie wynosi 20,89 ha. W celu wykonania opracowania przyrodniczego przeprowadzono kontrole terenu inwestycji w dniach: 15 września 2023 r., 13 października 2023 r., 23 kwietnia 2024 r., 10 maja 2024 r. oraz 21 czerwca 2024 r. Inwentaryzacji gatunków roślin, grzybów oraz siedlisk przyrodniczych dokonano w oparciu o powszechnie stosowaną metodę marszrutową. Kartowanie tą metodą polegało na lokalizacji stanowisk cennych płatów siedlisk przyrodniczych, chronionych gatunków oraz wyznaczaniu ich stanowisk w stosunku do nieruchomych przedmiotów terenowych. Identyfikację poszczególnych płatów siedlisk przyrodniczych oparto o przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych (Matuszkiewicz 2012) na podstawie gatunków wskaźnikowych. Ocenione płaty zbiorowisk roślinnych były następnie podstawą do wyznaczenia i zidentyfikowania typów siedlisk przyrodniczych zamieszczonych w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej. Teren przeznaczony pod realizację wnioskowanego przedsięwzięcia stanowią grunty orne o niskich klasach bonitacyjnych. Dotychczasowe, intensywne rolnicze wykorzystanie rozpatrywanego terenu sprawiło, iż obecnie jest to ekosystem zantropogenizowany i silnie uproszczony. Analizowany teren porasta uboga fitocenoza, co jest czynnikiem niesprzyjającym rozwojowi bioróżnorodności. Na terenie pod wnioskowane przedsięwzięcie stwierdzono występowanie typowych i szeroko rozpowszechnionych roślin. Na działce nie znajdują się zadrzewienia. Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, iż z realizacją inwestycji nie będzie wiązała się zycinka drzew. W miejscu przeznaczonym pod planowane przedsięwzięcie oraz jego najbliższej okolicy stwierdzono, oprócz roślin uprawnych, występowanie pospolitych, szeroko rozpowszechnionych – przeważnie eurytopowych – gatunków segetalnych i ruderalnych, takich jak: rdest ptasi *Polygonum aviculare*, babka zwyczajna *Plantago major*, wyka ptasia *Vicia cracca*, bylica pospolita *Artemisia vulgaris*, perz właściwy *Elymus repens*, krwawnik pospolity *Achillea millefolium*, ostrożeń polny *Cirsium arvense*, komosa biała *Chenopodium album*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, bodziszek łąkowy *Geranium pratense*, cykoria podróżnik *Cichorium intybus*, jaskier ostry *Ranunculus acris*, stulisz lekarski *Sisymbrium officinale*, jasnota purpurowa *Lamium purpureum*, koniczyna biała *Trifolium repens*, koniczyna polna *Trifolium arvense*. Na analizowanym terenie nie stwierdzono gatunków objętych ochroną na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. poz. 1409). Ponadto, nie stwierdzono siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713). Nie zaobserwowano także występowania grzybów podlegających ochronie na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408).

Gatunki bezkręgowców oznaczano do jak najniższych jednostek taksonomicznych. W przypadku owadów, oprócz imago poszukiwano także innych stadiów rozwojowych. Szczególną uwagę skupiono na wykryciu bezkręgowców umieszczonych w Załączniku I oraz II Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunków podlegających ochronie gatunkowej. Głównymi metodami charakterystyki bezkręgowców były: metoda „na upatrzonego”, wypatrywanie, bezpośrednie obserwacje, poszukiwanie śladów obecności bezkręgowców, poszukiwanie roślin pokarmowych w celu zaobserwowania gatunków potencjalnie występujących, nasłuchi. Stwierdzono występowanie pospolitych, szeroko rozpowszechnionych gatunków bezkręgowców, w tym ubikwist, tj. gatunków wszędobylskich o niewielkich wymaganiach środowiskowych. Spośród nich jedynymi gatunkami chronionymi były ślimak winniczek *Helix pomatia* i trzmieł *Bombus sp.*

Poza obserwacjami bezpośrednimi płazów i gadów, dokonano również nasłuchu. Inwentaryzacja gadów prowadzona była w oparciu o obserwacje potencjalnych miejsc ich występowania, szczególną uwagę

zwracano na miejsca dobrze nasłonecznione, ciepłe. Podczas obserwacji płazów i gadów wykorzystano następujące metody terenowe: aktywne poszukiwanie osobników dorosłych, form młodocianych oraz jaj; nasłuch głośów godujących płazów; obserwacje w terenie były prowadzone za pomocą metody marszrutowej. Zaobserwowano pojedyncze osobniki ropuchy szarej *Bufo bufo*, żaby trawnej *Rana temporaria*, jaszczurki zwinki *Lacerta agilis*, jaszczurki żyworodnej *Zootoca vivipara*, zaskrońca zwyczajny *Natrix natrix*.

Skład gatunkowy awifauny ustalono za pomocą obserwacji wizualnej, jak i nasłuchu (wychwytywanie pojedynczych śpiewów oraz innych głośów). W przeprowadzonym rozpoznaniu wzięto pod uwagę ogólnie dostępne dane literaturowe. Teren przeznaczony pod realizację planowanego przedsięwzięcia stanowi mało zróżnicowane użytki rolne o typowym, monokulturowym charakterze. To teren pozbawiony obszarów wodno-błotnych, a także oddalony od cieków i zbiorników wodnych. W toku prac terenowych na analizowanym obszarze oraz na terenach okolicznych stwierdzono występowanie wielu gatunków ptaków m.in.: bażant *Phasianus colchicu*, bogatka *Parus major*, cierniówka *Sylvia communis*, dymówka *Hirundo rustica*, dzwonec *Carduelis chloris*, kawka *Corvus monedula*. Stwierdzone gatunki awifauny występują na terenie całego kraju w różnego typu siedliskach – w większości są to gatunki pospolite o statusie gatunkowym liczne bądź średnio liczne. Miejsce inwestycji stanowi przy tym stosunkowo mało atrakcyjne, potencjalne siedlisko (żerowisko) dla gatunków ptaków migrujących, ponieważ brak na nim warunków sprzyjających występowaniu koncentracji ptaków np. terenów podmokłych. W sąsiedztwie terenu przeznaczonego pod planowane przedsięwzięcie występują rozległe pola uprawne stanowiące alternatywne miejsce bytowania (w tym żerowania) dla ptaków; realizacja wnioskowanego zamierzenia nie oznacza jednak, że rozpatrywany obszar utraci cechy przydatności dla awifauny, w szczególności gatunków ptaków krajobrazu rolniczego.

Inwentaryzację teriofauny wykonano opierając się na obserwacjach zwierząt na rozpatrywanym terenie oraz analizie pozostawionych przez nie śladów obecności m.in. tropów, odchodów i śladów żerowania; wyniki obserwacji ponadto uzupełniono o dane literaturowe. W toku prac terenowych na analizowanym obszarze oraz na terenach okolicznych stwierdzono występowanie 7 gatunków teriofauny m.in.: lis pospolity *Vulpes vulpes*, sarna europejska *Capreolus capreolus*, nornik zwyczajny *Microtus arvalis*. Realizacja i funkcjonowanie planowanej inwestycji nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony i integralność ww. obszaru Natura 2000, a tym samym na spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Realizacja inwestycji nie przyczyni się również do zmniejszenia różnorodności biologicznej terenu, do zwiększenia wrażliwości elementów środowiska przyrodniczego na ewentualne zmiany klimatyczne obszaru oraz nie wpłynie znacząco negatywnie na siedliska łągowe.

W sentencji niniejszego postanowienia określono warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich.

Aby całkowicie wyeliminować możliwość negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze określono warunki realizacji przedsięwzięcia. Wykonanie prac poza sezonem lęgowym ptaków zminimalizuje straty wśród ptaków lęgowych, do jakich mogłoby dojść na skutek płoszenia lub bezpośredniego zniszczenia lęgówisk lub żerowisk. Zapewnienie nadzoru podczas wykonywania prac budowlanych zagwarantuje prawidłowy przebieg działań ochronnych w stosunku do fauny, jak również pozwoli reagować „na miejscu” na sytuacje nieprzewidziane.

W przypadku, gdy dojdzie do sytuacji, że realizacja inwestycji, może przyczynić się do zniszczenia stanowisk roślin chronionych, płoszenia lub pogorszenia warunków gatunków objętych ochroną, należy, przed przystąpieniem do prac złożyć do tut. Urzędu wnioski o wydanie zezwolenia na odstąpienie od zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących roślin lub zwierząt objętych ochroną w trybie art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Wykopy i wszelkie prace ziemne mogą stanowić pułapki dla gryzoni, gadów, płazów, występujące na terenie objętym inwestycją oraz w jej okolicy. W przypadku przedostania się do nich zwierząt należy systematycznie wybierać i wypuszczać uwięzione zwierzęta „na wolność”. Wykopy należy kontrolować codziennie, aż do dnia zakończenia prac związanych z posadowieniem wszystkich elementów farmy.

Tutejszy Organ uzgadniający uznał potrzebę wprowadzenia warunków realizacji inwestycji, uwzględniających wymogi ochrony gatunkowej. Wprowadzono warunek mający na celu zwiększoną ochronę ptaków zasiedlających tereny rolnicze. Teren inwestycji stanowi agrocenozę o zróżnicowaniu biologicznym, która siedliskowo odpowiada tylko, niektórym gatunkom związanym z krajobrazem rolniczym. Realizacja inwestycji na gruntach porolnych może zawłaszczyć siedlisko gatunków objętych ochroną.

Warunek I.4 dotyczący sposobu montażu siatki ogrodzeniowej ma na celu umożliwienie swobodnego przemieszczania się przez teren farmy drobnych zwierząt.

Użycie do obsiewu roślin rodzimych gatunków zapobiegnie niekontrolowanemu rozprzestrzenianiu się gatunków obcych i inwazyjnych.

Warunek I.6 dotyczący prowadzenia linii energetycznej pod ziemią zminimalizuje (w przypadku ptaków) ryzyko porażenia prądem i ewentualnych kolizji.

Warunek I.7 dotyczący zastosowania modułów fotowoltaicznych o powierzchni antyrefleksyjnej zapobiegnie niepożądanemu efektowi odbicia światła od powierzchni paneli, czyli tzw. olśnieniu (dotyczy ornitofauny).

Ze względu na charakter planowanego przedsięwzięcia, a także jego lokalizację, nie stwierdzono możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że na terenie planowanego przedsięwzięcia i w jego otoczeniu nie występują zabytki chronione na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Regionalny Dyrektor prowadząc postępowanie nie stwierdził konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś, biorąc pod uwagę w szczególności następujące okoliczności:

- 1) posiadane na etapie wydawania postanowienia dane na temat planowanego przedsięwzięcia i elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko pozwalają wystarczająco ocenić jego oddziaływanie na środowisko i ustalić warunki jego realizacji;
- 2) ze względu na rodzaj i charakterystykę planowanego przedsięwzięcia oraz powiązania z innymi przedsięwzięciami nie stwierdzono obecnie możliwości ponadnormatywnego kumulowania się oddziaływań tego przedsięwzięcia z innymi przedsięwzięciami zlokalizowanymi poza terenem inwestycyjnym;
- 3) nie stwierdzono możliwości negatywnego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub ich siedlisk, lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszary Natura 2000 oraz pozostałe formy ochrony przyrody.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że planowane przedsięwzięcie nie będzie w sposób znaczący negatywnie oddziaływać na środowisko.

Wobec powyższego postanowiono jak w sentencji.

Niniejsze postanowienie ma charakter uzgodnienia i nie zwalnia Inwestora/Wnioskodawcy od uzyskania wymaganych odrębnymi przepisami decyzji, uzgodnień lub zezwoleń. Jednocześnie na podstawie art. 77 ust. 10 ustawy ooś przedmiotowe postanowienie wiąże organ prowadzący postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

POUCZENIE

Na podstawie art. 141 § 1 Kpa w związku z art. 77 ust. 7 ustawy ooś na niniejsze postanowienie zażalenie nie przysługuje. Zgodnie z art. 142 Kpa postanowienie, na które nie służy zażalenie, strona może zaskarżyć tylko w odwołaniu od decyzji.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Warszawie**

Jacek Lolo
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:
1. Adresat;
2. aa.